

Kiež by sa podobné udalosti už nikdy neopakovali

Oslavy 71. výročia oslobodenie mesta Šurany

Po prvýkrát sa v Šuranoch uskutočnili oslavy oslobodenia mesta vo veľkom formáte. Prostredníctvom veľkolepej inscenácie, prebiehajúcej v priestore pred farským kostolom mohli občania mesta zažiť bojové nasadenie desiatok vojakov na oboch frontoch a pripomenúť si tak udalosti z čias fašizmu. Hlavným realizátorom bolo Military historical museum Pohronský Ruskov, ktorého členovia komentova-

nou formou predstavili šurianske historické momenty odohrávajúce sa začiatkom roku 1945. Účinkujúcich stvárnil komparzisti. Dôležité na akcii bolo, že sa občania vrátili v spomienkach do minulosti a spomenuli si už pomaly na takmer zabudnuté mená, ktoré sa spájajú s oslobodením mesta, ako boli tbratia Bučekovci - František, Florián a Štefan. Všetko sa to vtedy, v tých pamätných dňoch odohrávalo

v prostredí okolo miestneho kostola, kde došlo vtedy aj ku krvavému incidentu.

Uväzneného Františka Bučeka postavili nemeckí vojaci so zviazanými rukami pred popravčiu čatu. Okolo stojaci ľudia boli svedkai popravy, aj ako nemecký dôstojník

vydá rozkaz, aby každého druhého popravili. Miestny kňaz sa snaží zabrániť poprave.

Udalosť živo dokumentujú tak, že napokon dochádza k vytúženému oslobodeniu sovietskych vojakov spod fašistického režimu. História dokumentuje, že zostrelené sovietske lietadlo spadlo neďaleko mesta. Pri oslobodzovaní Šurian zahynulo 16 sovietskych vojakov. Akcia zanechala v divákoch silný emočný dojem a skrytú túžbu, aby sa podobné dalosti už nikdy neopakovali. Predstavitelia mesta po skončení akcie položili vence k pamätným tabuliam, ktoré sú umiestnené na počesť hrdinov na budove mestského úradu. **-int.-**

S blížiacimi sa jarnými mesiacmi, pribúdajú očakávania i príprava

Rybník Mederčina postupne oživa

Rybník Mederčina v Nitrianskom Hrádku existuje od roku 2005 ako súkromný rybník. Nachádza sa v malebnom prostredí v strede prírody. Majtelia od jeho vzniku pripravili pre návštevníkov, nielen rybárov, miesto pre obľúbené športové aktivity a zároveň miesto na trávenie aktívneho voľného času s rodinou, alebo s priateľmi. A to pre všetky vekové kategórie, od najmenších až po tých skôr narodených. Pre deti je tu vytvorený priestor v podobe krásneho detského ihriska, pre nadšencov športu sú k dispozícii dve vo-

lejbalové ihriská, jedno futbalové a multifunkčné ihrisko s trávnatým povrchom. Pre romantické povahy je možnosť zapožičania si vodných bicyklov a možnosť vychutnať si tak západ slnka z hladiny rybníka, prípadne s chladeným pivom v ruke. Rybník slúži samozrejme prioritne ako lovný rybník, kde po zakúpení povolenky môžete chytať ryby. Je to prevažne kaprovitý revír, ale po použití vhodnej návnady vás môže prekvapiť aj úlovok v podobe krásnej štučky. Miestne pravidlo rybníka je, že ryby do 4 kg si môže rybár kedykoľvek odkúpiť, zatiaľ čo

ryby nad 4 kg sa považujú za trofejný úlovok, ktorý treba vrátiť späť do rybníka. K rybolovu je povolený iba háčik bez proti hrotu. Pre rybárov začiatočníkov je v ponuke, respektíve k zapožičaniu základná rybárska výbava. Pri rybníku je bezplatné parkovisko. Po vzájomnej dohode je možnosť nočného rybolovu, s priestorom na rozloženie stanov, a zároveň s možnosťou stanovania, športových aktivít či grilovania. Ulovenú rybu si možno odkúpiť. Chytať po zakúpení povolenky môže každý, netreba rybársky preukaz. Hĺbka vody sa pohybuje do 1,7 metrov. Nachádzajú sa tu okrem kaprov a štúk aj karasy, zubáče, pleskéče a sumci. V rámci občerstvenia je tu pre návštevníkov bufet s reštauráciou, kde si prípadne môžete dať pripraviť úlovok, ktorý ste si práve ulovili. Pre tých menej úspešných rybárov i ostatných návštevníkov je v ponuke množstvo jedál vrátane rybacích pochúťok. Hostitelia nezabudli ani na fanúšikov dobrého piva, originálnych kofoly, palacínok, či nanukov. Každý rok sa tu konajú rybárske prete-

♦ Miesta na brehoch sú zaplnené rybármi

ky, ako i rôzne športové a kultúrne podujatia, vrátane súťaže vo varení guláša. Tieto akcie bývajú spojené s bohatým kultúrnym a športovým programom, niekedy až do rána bieleho...Priestory rybníka využívajú na relax v priebehu roka, najmä počas víkendových dní rôzne organizácie a konajú sa tu aj súkromné oslavy, kedy je plne k dispozícii obslužný personál reštaurácie. Keže ide aj o mimo sezónnu prevádzku v zimnom období sú k dispozícii na podobné akcie dve vykurované miestnosti a v lete je k dispozícii veľká terasa s výhľadom na rybník.

Kontakt:

+421 35 650 7080

+421 905 453 750

(Pre volania zo Slovenska môžete nahradiť "+421" číslom "0".)

035 650 7080, 0905 453 750

E-mail: mail@medercina.sk

♦ Snímka je z predvolebnej akcie OZ Vráťme mestu život

Jazdecký oddiel TJ Slávia Šurany má už za sebou nielen úspechy, ale aj tradíciu

V tomto roku oslávi oddiel 50 rokov od svojho vzniku

Vrboví, Cagaňoví a tí ďalší...

keď kvôli dostihom zastavili vlak...

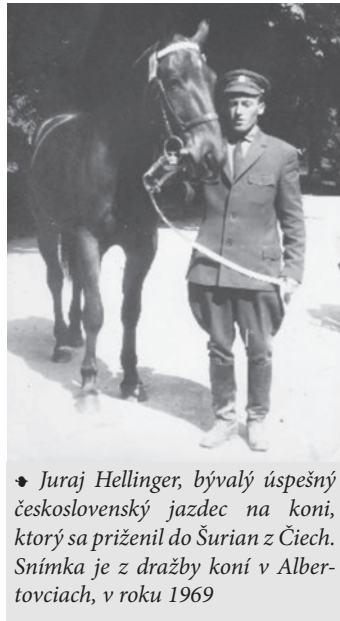
Telovýchovná jednota Slávia, Jazdecký oddiel Šurany vznikol pri tamjšom JRD v roku 1966. Založil ho vtedajší milovník koní, niekdajší zootechnik bývalého Jednotného roľníckeho družstva Ing. Róbert Vrba. Hlavnou motiváciou a ústrednou myšlienkou bolo dať príležitosť najmä mladým ľuďom na športové vyžitie vo voľnom čase. Samozrejme, nie každému bola táto myšlienka spočiatku po chuti, avšak po prekonaní určitých bariér sa napokon ujala.

Prvým sídlom šurianskeho jazdeckého oddielu bola kónská maštaľ na stredisku Kaparáš, pričom jazdecký šport bol nielen pre Šurany a jeho okolie veľkou neznámou. Avšak pre záujemcov, nielen z celého Novozámockého okresu to bola veľká výzva a príležitosť najmä potom, čo sa začal oddiel aktivizovať, pribúdali členovia, začali sa organizovať preteky...

Hneď v nasledujúci rok, v roku 1967 agilní domáci nadšenci zorganizovali a usporiadali tzv. 1. jazdecký deň v Šuranoch. Uskutočnil sa vtedy na širokom priestranstve lúky Levickej ulice smerom na Úľany nad Žitavou, hneď povedľa "štreky" - Šurany, Malá zastávka. Mnohí pamätníci tejto významnej športovej udalosti sú ešte aj dnes nažive. Súťažilo sa v disciplínach - parkur, rovinné dostihy a steeplechase. Samozrejme športová úroveň tohto podujatia bola priemerná, ale účasť zvedavcov, divákov bola neskutočne početná. Organizátori ich vtedy narátali vyše dvetisíc. Tolko sa ich dnes sotva zide na prvotnom futbalovom štadióne, nehovoriac o domáciach futbalistoch. Táto udalosť mala aj svoju špecifickú pikantériu, keď v tom čase prechádzajúci motorový osobný vlak (tzv. motorka) zastal na chvíľu priamo na trati a cestujúci s údivom sledovali, čo sa to vlastne deje, navyše niektorí z nich vystúpili z vlaku a stali sa do konca dostihov vďačnými divákmi.

Vtedy, hlavnými organizátormi tohto podujatia boli, okrem ing. Róberta Vrba, Juraja Hellingera,

(mimochodom bývalý úspešný československý jazdec na koni, ktorý sa do Šurian z Čiech priženil), ďalej Fialka, bratia Mokrášovci, bratia

♦ Juraj Hellinger, bývalý úspešný československý jazdec na koni, ktorý sa priženil do Šurian z Čiech. Snímka je z dražby koní v Albertovciach, v roku 1969

Cagaňovci (ktorí ešte aj dnes tento šport v meste udržiavajú a rozvíjajú, bratia Lehocí, Sepeši a mnohí ďalší. A samozrejme s podporou vtedajšieho vedenia družstva i mesta.

V známom historickom roku 1968, iba pár hodín pred augustovými udalosťami sa konal v meste Šurany dostihový deň za účasti niekoľkých popredných československých jazdcov, neskorších účastníkov Veľkej pardubickej (s úspešnými koňmi - Morák, Jalec, Lukan, Alexandra). Zvítal Jalec z Kunovic (jazdec Pindúr).

Avšak, popri športových podujatiach, tu bol záujem aj o dobrý, perspektívny ušľachtilý chov koní a po kúpe takých "borcov" ako boli - Morák, Limba, Antona, Čukola a neskôr aj šurianskym fanúšikom známy Tajfún, oddiel zaznamenal aj po športovej stránke značný výkonnostný skok. Dokumentujú to aj archívne záznamy a snímky tejto organizácie v análoch úspešných športových výsledkov, ktoré tamojší jazdci so svojimi štvornohými partnermi dokázali a dosiahli v rámci rôznych súťaží v bý-

valej ČSSR. Okrem iných, v roku 1970 na Veľkej pardubickej získal kôň Morák zo šurianskej stajne 5. miesto. Kone Antona a Tajfún so šurianskym jazdcom Tiborom Vrbom mladším, získali niekoľko prvých miest v parkurovom skákaní v Prahe, v Bratislave i v ďalších mestách, o ktorých vtedy so záujmom písali mnohé regionálne a celoštátne najmä športové periodiká.

Keď listujeme v domácom archíve, v roku 1971 urobili šurianski chovatelia nákup troch koní z Maďarska. Následkom toho a najmä iných nechutných okolností sa oddiel dostal do určitých finančných ťažkostí a zohrala tu svoje aj nepriateľnosť a príslovečná slovenská záviš. A tak nové vedenie Jednotného roľníckeho družstva neprejavilo záujem finančne sa spolupodieľať na existencii klubu, respektíve jazdeckého oddielu. Riešenie sa však predsa len našlo, pomohol bývalý Mestský národný výbor, ktorého

vedenie sa podujalo pokračovať, ba rozšíriť chov koní tak, aby sa tu tento šport natrvalo udomácnil, čo sa aj napokon podarilo. Tento slávnostný a historický akt sa uskutočnil záväzným a oficiálnym zápisom v roku 1973, presnejšie 23. marca. Priestory sa prispôsobili na parkúrové preteky a začala sa budovať zároveň zorganizovaním prvých pretekov tradičnú šurianska Jarná cena koní.

Vtedy pár nadšencov malo k dispozícii iba jednu maštaľ s desiatimi boxami, no zainteresovaní si túto ústretovosť nevedeli vynachváliť. Avšak i napriek tomu, hoci parkúrové kone v tom čase dosahovali vynikajúce výsledky, z finančných i personálnych dôvodov sa na obdobie dvoch rokov zastavila prevádzka v jazdeckom oddieli. Po prekonaní tejto traumy sa opäť zásluhou tých, čo vlastne semienko tohto športu v Šuranoch zasiali, Ing. Róberta Vrba, bratov Karola a Ing. Jána Cagaňa a Jána Fialku, opäť obnovila dostihová prevádzka. Zrealizoval sa opäť nákup ďalších koní z Maďarska, ktoré sa veľmi úspešne presadili na slovenských dostihových dráhach.

♦ Šurianska osádka jazdcov v záprahu smeruje zraziť sa do alegorického prvomájového sprievodu. Snímka je z roku 1987

Inzerujte v našich novinách

VYUŽIŤ NAŠE STRÁNKY MÔŽETE AJ NA OSLOVENIE
SVOJICH POTENCIÁLNYCH KLIENTOV!

Firmy, podnikatelia, živnostníci, občania, môžete si priamo cez internetovú adresu: humorista@milankupecky.eu, alebo na adr.: Redakcia Chýrnik, ul. SNP č. 42, Nové Zámky, objednať nielen riadkovú a plošnú inzerciu, ale zvoliť si aj inú formu reklamy a propagácie (rozhovor, reportáž).

-tvorcovia novín-

Po dvoch rokoch trénerského pôsobenia v šurianskom jazdeckom oddieli viacnásobného účastníka Velkej pardubickej Ota Suchovského, sa trénerstva po krátkej prestávke opäť ujal domáci Ing. Róbert Vrba, vlastne otec myšlienky a zakladateľ jazdeckého športu v meste pod vedením ktorého opäť oddiel žal výraznejšie úspechy v celoštátnom meradle. Napríklad odchovanec šurianskej stajne kôň Čudný v roku 1983 počas

♦ Jeden z úspešných vtedajších jazdcov Ján Fialka na koni Angelika

celej sezóny nenašiel v republike na pretekoch premožiteľa a stal sa najlepším slovenským dvojročným dostihovým koňom. Ing. Ján Cagaň bol plných päť sezón šampiónom amatérskych jazdcov v ČSSR a Ing. Róbert Vrba bol v celoštátnom meradle, v rebričku trénerov hodnotený na druhej priečke. A práve Ing. Ján Cagaň následne v roku 1987, po odchode Ing. Róberta Vrba do dôchodku prevzal po ňom žezlo do rúk, aj ako tréner a za krátky čas na to, po určitom experimentovaní vo vedení oddielu sa stal vedúcim strediska chovu koní v Šuranoch jeho brat Karol Cagaň, ktorý túto funkciu zastáva dodnes.

Odvtedy, pod jeho vedením sa dokončili rozostavané stavby, pribudla nová rozhodcovská veža, vybudovali sa výbehy a ohrady, sociálne zariadenia, štartovacie boxy, kolotoč pre kone a vôbec, skultúrnil sa celý areál. Naďalej sa pokračovalo paralelne, keď každoročne sa organizovali jazdecké preteky, respektíve vystúpenia na dostihových dráhach.

Navyše, vyskytli sa aj cudzie záujmy, v podobe zahraničných kontaktov i kontraktov. Napríklad

okrem iných, v roku 1990 si rakúsky miliónár Johannes Mayer dal do šurianskeho jazdeckého oddielu trénovať päť koní. Jeden z nich, kôň Kansas sa stal za krátky čas najlepším slovenským dvojročák. Okrem toho, veľmi dobré výsledky dosahovali aj vlastní odchovanci a kone ako Čukar, Čudlík a Hviezdina. Dobré výsledky šuriansky koní zaujali aj vedenie žrebčínov Motešice a Nový Tekov. Oba subjekty si dávajú tamojšiemu jazdeckému oddielu, resp. chovateľom trénovať svoje kone a to sa datuje už od roku 1993. Z tejto kooperácie boli dosiahnuté dobré výsledky chovu a tréningu viacerých koní ako - Viazma, Číta, Čarana a Vileda, ktoré patrili medzi slovenskú jazdeckú špičku.

V súčasnosti sú lídrami stajne vlastní odchovanci - Čeklis (držiteľ časového rekordu bratislavskej dráhy) a Čumkin - najlepší slovenský príručník.

Ako nám povedal správca areálu JO TJ Slávia Šurany Karol Cagaň, za zdar všetkých doterajších pretekov treba poďakovať nielen organizátorom a divákovi, ale najmä sponzorom, ktorí venovali hlavné ceny do jednotlivých súťaží.

Všetky spomínané úspechy dosiahli šurianski chovatelia koní (nadšenci) zásluhou svedomitej, vytrvalej a cieľavedomej každodennej práce a starostlivosti o zverený chov. Hoci zlá ekonomická situácia na Slovensku zanecháva stopy aj na rozvoji a existencii tohto druhu športu, správcovia šurianskej chovateľskej stajne, na čele s Karolom Cagaňom to eliminujú príspevkami doslova pozháňanými od niektorých štedrých podnikateľských

♦ Snímka je z roku 1969 a zobrazuje trojicu vtedajších jazdcov - Jána Mokráša, Jána Fialku a Tibora Vrba

sponzorov mesta a okolia, čo im čiastočne pomáha doslova existencne prežiť.

Rok založenia oddielu a rekapitulácia výsledkov v ďalších sezónach, sprevádzané úskaliai i úspechmi...

Jazdecký oddiel TJ Slávia založili v roku 1966 na stredisku Kaparáš, ktoré patrilo JRD Šurany. **Ing. Róbert Vrba, narodený r.1929 a stal sa nielen spoluzakladateľom, ale i predsedom Telovýchovnej jednoty Slávia, Jazdeckého oddielu pri JRD Šurany.**

Hoci išlo o vtedajších členov JRD, o chod oddielu sa starali zamestnanci: Ján Kollár, Juraj Hellinger, Ján Fialka, Rudolf Karvay, Ján Gilan, Peter Kollár, Jozef Daniel, Jozef Hozlár, Ján Slávik, Štefan Sepeši a Vladimír Matúš.

Na koňoch jazdili: Ján Fialka, Juraj Hellinger, Ján Mokráš, Rudolf

Mokráš, František Fialka, Miroslav Fialka, Milan Mokráš, Ján Cagaň, Ján Gilan, Jozef Daniel, Karol Cagaň, Jaroslav Pilek, Jaroslav Šalkovský, Anton Bajčan, Anton Klučka, Benci Szárasz, František Stanko, Jozef Habaj, Tibor Vrba, Luboš Banás a nechýbala ani kategória žien (vtedy dievčatá): Eva Šurániová, Mária Plháková, Milka Sepešiová a Eva Vrbová.

Aby sa lepšie darilo, vypomáhali jazdeckému oddielu aj ďalší členovia družstva so sídlom Kaparáš, boli to: Rudolf Móča, Ladislav Kasáč, Imrich Červenka, Ján Slávik, Dr. Lokša, Jozef Lehocký, Jozef Bilic, A. Sepeši a Jaroslav Sepeši.

Samozrejme k zakladateľom, ošetrovateľom i jazdcovi patrili kone, ktoré zaplnili stajne ako prvé a ich mená boli: Estyka, Čičovka, Sláva, Tirana, Sonáta, Valika, Zuza, Burna, Parabola, Srna a niekoľko ďalších chovných a jazdeckých koní.

Zlom nastal nákupom koní zo zahraničia, konkrétne z Maďarska, pretože bolo treba zlepšiť ich výkonnosť. Bolo to začiatkom roku 1971, kone niesli mená ako Nedu, Szféra, Osipzekóndo.

Na jar v roku 1972 vynikajúci organizátor Ing. Róbert Vrba sa pričínil o to, že sa začal stavať nový areál jazdeckého oddielu. Jeho členovia odpracovali dobrovoľne na jeho výstavbe tisícky brigádnických hodín v akcii "Z" pokým areál nadobudol dnešnú podobu.

Kritický bol rok 1993, po zániku JRD. Následne sa šuriansky Jazdecký oddiel dostal do finančných problémov keď nemal žiadny príjem.

V apríli, v roku 1973 začali členovia jazdeckého oddielu provizórne v novom areáli, v mieste v ktorom pôsobia i v súčasnosti.

♦ Snímka z roku 1974 zachytáva pred vchodom do stajne vtedajších mladých adeptov jazdeckého športu. Zľava - stojaci: Eva Vrbová, Tibor Vrba, Karol Cagaň, Ján Cagaň, Juraj Šutka, v sede: Tibor Hlavatý a Vladimír Tamaškovič

◆ Na snímke šuriansky jazdec Ján Fialka na bratislavskej dráhe v roku 1975 v súboji so známym československým reprezentantom Ing. Václavom Chaloupkom

Zamestnancami od roku 1973 boli: Ján Fialka, Jaroslav Košík, Juraj Valach, Tibor Bednár, Marián Skočka, Roman Dražkovič, Miroslava Kurucová, Erika Lehocká, Zuzana Cagaňová, Jozef Kriška, Juraj Fialka, Martin Cagaň, Karol Cagaň, Oto Sudovský, Ján Slávik, František Zajíček, Milan Doms, Ján Kucharík, Jozef Birčák, Juraj Poláčik a Jozef Svitek.

V roku 1974 Ing. Róbert Vrba zrealizoval nákup koní z Maďarska (Iskario, Gyolcs, Csaposlant).

V roku 1980 JRD ako hlavný partner jazdeckého oddielu odmietlo naďalej s ním spolupracovať a tak Ing. Róbert Vrba, aby zachránil jazdecký šport v Šuranoch založil pri TJ pridružený výrobu, ktorá existovala až do roku 1986. V jej rámci pracovali v autodoprave **vodíči:** Rudolf Mokráš, Jaroslav Košík a Milan Števlík, **opravári:** Peter Tvrdoň, Ján Mokráš a Milan Lauko. Ekonomom PV TJ bol Vincent Majerčík.

V roku 1990 prišlo k zmene dovtedajšieho názvu na TJ Slávia Jazdecký oddiel Šurany. Bol to zlom, avšak zmena k horšiemu. Keďže v tom čase prebiehala tzv. divoká privatizácia hrozilo, že tento šport v meste zanikne. Robotníci sa strachovali o stratu zamestnania. Neboli financie ani na základné potreby ako mzdy, platby za elektrinu, krmivo a podobne.

Našťastie v existencii a chode oddielu sa pokračovalo vďaka niekoľkým nadšencom tohto športu najmä veľkým milovníkom koní akými sú bratia Cagaňovi, zásluhou ktorých sa tento šport podarilo v meste zachrániť.

Jedným z rozhodujúcich krokov pri záchrane tohto druhu športu v Šuranoch bola spolupráca s ra-

kúskym milionárom Johannesom Mayerom. Na základe dobrých výsledkov najmä koní ako boli Čudný, Čukar, Lubica, Gyoles Gilák a niekoľkých ďalších, dal pán Mayer do šurianskej stajne trénovať päť koní. Jeden z nich, kôň Kansas sa pod vedením trénera Ing. Jána Cagaňa stal najlepším dvojročákom na Slovensku, keď zo šiestich štartov päťkrát stál na stupni víťazov. Dobré výsledky šurianskej stajne zaujali aj ďalších záujemcov, ktorí zverili svoje mladé kone (Čerena, Čith, Narakana, Vulenda a ďalšie) do ich opateru. Boli to kone z najväčších slovenských žrebčincov, ako sú Matešice, Nový Tekov (riaditeľ Ing. Tároš) a Šamorín (vedúci chovu Dr. Holly).

Keďže žrebčinec v Šamoríne zanikol, vďaka dovtedy dobrej spolupráci a osobným kontaktom sa podarilo premiestniť do Šurian niekoľko výborných plemených žrebčov. Aj to prispelo v spomínanom krízovom čase k zlepšeniu príjmov do šurianskej pokladnice na činnosť oddielu a zachrániť tak jeho existenciu.

Chov koní však pozostáva nielen z jazdy na týchto štvornohých tátošoch ale i v starostlivosti o ne, vrátane veterinárnych a ďalších úkonov.

Nemožno nespomenúť obdobie od roku 1973, ktoré sa spája s prácou veterinárov. Niektorí to robili z lásky ku koňom, iní si za prácu dali zaplatiť. Najskôr spomenieme tých dobrovoľníkov, akými boli veterinári Dr. Lokša, Dr. Štanga, Dr. Szabo, Dr. Zattovičová, Dr. Potocký. Ak bolo treba a boli peniaze na zaplatenie veterinárnych úkonov, k dispozícii boli Dr. Chlpek, Dr. Kleštinec, Dr. Tóth, a Dr. Cicoňová.

◆ Snímka zo súčasnosti. Tréner Ing. Ján Cagaň v rozhovore s jedným z majiteľov ustajnených koní Ing. Tiborom Cvikom

Podkováči - Kaparáš 1966 - 1973

Ladislav Kasáč, Imrich Červenka
Od roku 1973:
Imrich Červenka, Karol Cagaň a Ing. Ján Cagaň

Lekári - veterinári TJ:

Dr. Čásar, Dr. Sýkora

Predsedia TJ:

1966-1987 Ing. Vrba
1987-1992 Ing. Bednárík
1992-1993 Gita Šurániová
Od roku 1993 - podnes Karol Cagaň

Vodíči pri doprave koní:

Peter Tvrdoň, Jaroslav Košík, Rudolf Mokráš, Ján Mokráš, František Suby, Ing. Ján Cagaň, Ing. Tibor Vrba, Peter Takáč a Ivan Skočka, Vicent Šramek, Jozef Kuťka, pomocníci pri doprave: Igor Bartovič a Marek Lehocký.

Tréneri:

1966-1986 - Ing. Róbert Vrba
1971-1972 - štátny kapitán Jozef Bartošek
1976-1978 - Oto Sudovský
Od 1986 - Ing. Ján Cagaň a učiteľ jazdy od roku 1980 Ján Fialka

Sponzori v rokoch 1973 až 1987:

Cukrovar Šurany (riaditeľ Ján Vitek), Calex Šurany (riaditeľ Jozef Banás), Elitex 02, (riaditeľ Ján Frey), MsNV Šurany a JRD Šurany.

Od roku 1988:

Ing. Štefan Zdrabaj - OC Zora, Ing. Švajda - Cukrovar Šurany, Pekáreň Juraj Oremus Nové Zámky, Emka Trading - Ing. Erdély, ďalej, Ing. Peter Zajíček, Ing. Pavol Gu-

laš, p. Milan Antalík, p. František Halás, p. Jozef Raučina, p. Jerguš Mazúch, Ing. Karol Gogola, p. Tibor Ďurček, Poľnohospodár Nové Zámky - Ing. Slavomír Moravčík, Mliekospol Nové Zámky - riaditeľ Ing. Ján Šimunek, Ing. Michal Bednárík, Ing. Ján Komora, Ján Komora ml., František Rybár, p. Arendáš, p. Ing. Huraj, Agro-Alfa - Mesároš, Gáter Uľany nad Žitavou - majiteľ p. Novák, Vladap Dolný Ohaj - majiteľ Ing. Pavol Majerčík, Cedro - p. Mária Bečková, Mestský podnik služieb - Imrich Várady, Technické služby mesta Šurany - p. Groma, Mesto Šurany - primátor Šutka, Bartovič, Várady, Oremus, PNZZ Šurany, Luboš Vančík, Ing. Ondrej Števár, Nové Zámky, JUDr. Nagy, Nové Zámky - notár, Kovošrot Šurany - Ing. Vladimír Borovička, Ing. Ladislav Boroš, Nové Zámky, Ing. Dušan Šebeň, Šurany, Jozef Daniel - Autoservis Šurany, Osram Nové Zámky, p. Marián Bednár, p. Jaroslav Molda, Orgeco Nové Zámky - majiteľ Ing. Ernest Hariš, SOŠP Šurany - Ing. Polák, Ing. Bečik, Dvory nad Žitavou, Dr. Kajan, - Krajská veterinárna správa.

Členovia TJ Slávia od roku 1973, pričom každý z ich sa podieľal na fungovaní a chode oddielu:

Soňa Boťanská, Judita Čičátková, Martina Lehocká, Adriana Dudášová, Katarína Vendégová, Edita Skočková, Eva Skočková, Jana Tormová, Anna Takáčová, Katarína Mičeková, Andrea Mičeková, Andrea Zattovičová, Júlia Páleníková, Gabriela Zrubcová, Zuzana Hučíková, Eva Vrbová, Zuzana Turanská, Mária Fialková, Alena Prekopová, Iveta Osúchová, Zuzana Cagaňová, Zuzana Lužico-

vá, Monika Fiamová, Zuzana Žlko-
vanová, Jana Cagaňová, Miroslava
Kurucová, Viera Dobrášová, Beata
Rosivalová a Eva Šurniová, muži:
Ing. Róbert Vrba, Peter Banás, Lu-
boš Banás, Ing. Ján Cagaň, Karol
Cagaň, Martin Cagaň, Ján Fialka,
Juraj Fialka, Dr. Jaroslav Šalkovský,
Ing. Vladimír Tamaškovič, Jozef
Hozlár, Ladislav Jánošík, Jozef Svi-
tek, Patrik Vincúr, Štefan Takáč,
Peter Takáč, Jozef Krchňák, La-
dislav Baikai, Miroslav Benko, Juraj
Valach, Marián Skočka, Ivan Skoč-
ka, Anton Skočka st., Anton Skočka
ml., Tibor Bednár, Július Rosival,
Peter Tvrdoň, Ján Mokráš, Rudolf
Mokráš, Milan Mokráš, Tibor Ďur-
ček, Jozef Lehocký, František Suby,
Marián Groma, Jozef Chovanec,
Dr. Tibor Vrba, Ladislav Manigáti,
Milan Laho, Ing. Jozef Tóth, Miro-
slav Prekop, Pavol Doms, Ján Ku-
charík, Jozef Daniel, Jaroslav Košík,
Ján Slávik, Vladimír Tamaškovič,
Anton Klučka, Jozef Svitek, Juraj
Čúcor, Ján Slovák, Milan Slovák,

Benci Szárasz, Ing. Ján Komora,
Imrich Červenka, Marian Hruška,
Peter Krajčovič, Erik Valach, Mik-
láš Molnár, Ladislav Jánošík st. La-
dislav Jánošík ml., Marián Maňák,
Peter Takáč a Peter Polák, Dušan
Červík a Ing. Jozef Tóth.

Jazdecký oddiel v dostihoch, od roku 1966 reprezentovali:

Juraj Hellinger, Ján Fialka, Jozef
Daniel, Ing. Ján Cagaň, Karol Ca-
gaň, Jozef Hozlár, Ivan Skočka, Ma-
rián Skočka, Anton Skočka, Tibor
Bednár, Juraj Valach, Martin Ca-
gaň, Milan Mokráš, Oto Suchov-
ský, Ladislav Jánošík, Peter Polák
a Zuzana Cagaňová

Jazdecký oddiel v parkúre re-
prezentovali od roku 1966: Dr.
Vrba, Eva Vrbová, Jozef Hozlár, Ján
Mokráš, Ján Gilan, Peter Kollár, Jo-
zef Daniel, Karol Cagaň, Ján Fialka,
Ing. Ján Cagaň, Juraj Fialka, Miro-
slav Prekop, Vladimír Tamaškovič,
Peter Banás, Anton Klučka, Janka
Tormová, Jozef Svitek, Anna Taká-

čová, Ján Kucharík a Pavol Doms
a Patrik Vincúr.

Najúspešnejší jazdci TJ v dosti- hoch:

Juraj Hellinger v roku 1971, skon-
čil na 5. mieste vo Veľkej Pardu-
bickej s koňom Morák, 4. miesto
Cena Labe Pardubice, Kôň Lim-
ba, Ján Fialka 3. miesto Cena La-
be Pardubice, 2. miesto, Jarná ce-
na Bratislavy, kôň Iskariot, 1. St.
Chase 500 m Pardubice, kôň Flám.
Ing. Ján Cagaň dosiahol 49 ví-
ťazstiev v rovinových dostihoch,
23 v prekážkových dostihoch,
5 krát bol šampiónom v kategórii
amatérskych jazdcov ČSSR, ďalej
víťaz v Cene turfú. S jeho menom
sa spája najmä kôň Víchor, 5 krát
bol prvý s koňom Čudný, päť ví-
ťazstiev dosiahol v jednej sezóne,
ďalšie víťazstvá dosiahol na koni
Čukar, v roku 1980 bol víťaz naj-
väčších rovinových dostihov v SR.

Karol Cagaň získal 3. miesto na
pretekoch v Budapešti, 1. miesto
s koňmi Giliak, Nedú, Lubica, Cong-
res, Bafa, Maratón, Gyilu atď. Kva-
lifikoval sa na VP Szfera.

Tibor Bednár bol objavom roka
Slovenskej republiky v roku 1989.
Úspechy dosiahol pod vedením
trénera Ing. Jána Cagaňa na koni
Kansos, 5 krát bol prvý na koňovi
Čukar, dosiahol 1. miesto na cene
Turfú I. kategórie v rovinových do-
stihoch v Bratislave.

**Celkovo najúspešnejším jazd-
com v histórii jazdeckého športu
v Šuranoch bol, i v súčasnosti je
Martin Cagaň,** ktorý je mimochod-
om absolventom šurianskej Stred-
nej technickej školy.

Je dvojnásobným džokejom, čo
znamená, že zvíťazil na vyše 50-
tich rovinových dostihoch a viac
ako 50 krát na prekážkových dosti-
hoch. V histórii, od roku 1918 sa to

podarilo iba Štefanovi Vokalíkovi,
ktorý vyhral viac ako 150 dostihov.

Martin Cagaň doteraz štartoval,
okrem domácich závodísk aj na
pretekoch vo viacerých štátoch Eu-
rópskej únie ako Maďarsko, Poľsko,
Rumunsko, Taliansko, Francúzsko,
Rakúsko a v súčasnosti reprezen-
tuje známy šuriansky podnik Loko
Trans.

Treba ešte uviesť, že Martin Ca-
gaň vyhral v roku 2014 dostihy
Merano G2, čo je druhý najväčší
celosvetový dostih. Tento úspech
dosiahol na koni Firust Adventum,
ktorý patrí podnikateľovi Ing. Ti-
borovi Cvikovi, majiteľovi Loko
Transu.

Martin Cagaň je tiež držiteľom
traťového rekordu dráhy v Bra-
tislave, na 1100 metrov, dosiahol
ho na koni Dniestr. Je tiež víťazom
Starohájskej st. Chasse na 5000 m
s koňom Shrek a 3 krát sa stal víta-
zom Jarnej ceny Petržalky.

V slovenskom tréningu po 25
rokoch dosiahol víťazstvo v tomto
dostihu na koni Shrek, doposiaľ to
boli iba víťazstvá na zahraničných
koňoch.

**Najúspešnejšia sezóna v histó-
rii šurianskeho jazdeckého oddie-
lu bola v roku 2013. Mimo iného,
v dotačnom hodnotení bol oddiel
vyhodnotený ako najlepšia pre-
kážková stajňa v rámci Slovenska.
Tréner Ing. Ján Cagaň dosiahol
titul šampióna trénerov prekáž-
kových koní a syn Martin Cagaň
sa stal šampiónom prekážkových
jazdcov. Tento titul z dosiahol
Martin Cagaň aj v susednom Ma-
ďarsku.**

**Mimochodom Ing. Ján Cagaň
sa stal šampiónom trénerov koní
na Slovensku už po tretí raz a Mar-
tin Cagaň šampiónom prekážko-
vých jazdcov dvakrát.**

Pozbianska studnička

Kaplnka v Pozbe bola postavená
v roku 1841. V minulom storočí na
Mária Család Pavlíny z blízkeho
i z ďalekého okolia sem prichádzali
mnohí pútnici na určité sviatky.
Cez letné obdobie viedla cesta cez
pozbanský les. Tu našli prameň,
z ktorého hasili svoj smäd a niek-
torí sa uzdravili od chorôb, najmä
slepí, ktorí po umytí opäť vide-
li. Chýr o tomto mieste sa dostal
do podvedomia ľudí zo širokého
okolía a tak začali toto miesto ľu-
dia navštevovať. Vrávi sa, že jeden
kalvín z Pozby sa o tomto dozve-
del, priviedol svojho slepého koňa
a umyl mu oči. Koňovi sa vrátil
zrak, ale on oslepol. Vrávi sa tiež,
že od tohto prameňa na 10-12
krokov sa na hruške zjavila Panna
Mária. Peň tej hrušky ešte existuje
a veriaci umiestnili nad peň obraz
pod ktorý dali drevenú pokladnič-
ku na milodary a na znak vďaka
toto miesto bozkávali. Ján Zlatňan-
ský, farár z Nového Tekova tvrdí,
že aj jeho matka z Topolčianok sa
uzdravila zo smrteľnej choroby.
Na dôkaz toho sú tam postavené
kríže. V kaplnke boli odložené bar-
ly, nejaký kňaz o tom píše v roku
1869. Keď tam vraj prvý raz slúžili
sv. omšu, na žiadosť jednej staršej
ženy z Tekovských Lužian, man-
želky Jána Répasa, ktorá päť rokov
bola slepá, a keď sa umyla vo vode

tečúcej v kaplnke a modlila sa, vrá-
til sa jej zrak. Na znak vďaka obe-
tovala Pánu Bohu a Panne Márii za
uzdravenie 3 zlatky, 3 strieborniaky
a dve dsiatky na sväté omše.

V roku 1885, na druhý turíčný
sviatok, keď bola stará kaplnka (tá
pôvodá sa zbúrila a bola postavená
nová), práve cez kázeň sa 15-roč-
nej Karolíne Pálinkášovej zjavila
v bielych šatách s modrým pásom
Panna Mária.

Chýr o záračnom uzdravovaní
po požití vody láka na toto miesto
veľký počet pútnikov. *-int-*

Dostihový deň v Šuranoch

Presne o mesiac, 1. mája, v nedeľu popoludní o 14-tej hodine v deň
Sviatku pracujúcich sa uskutoční na závodisku konskej jazdeckej dráhy
v Šuranoch 4. dostihový deň, ktorý bude zároveň oslavami 50. výročia
vzniku jazdectva v Šuranoch a zároveň výročia založenia Jazdeckého od-
dielu.

Štartovať budú, okrem domácich jazdcov a koní aj zahraniční, ktorí po-
stupne potvrdzujú svoju účasť, no tá ešte nie je v tomto čase úplne skom-
pletizovaná. Vie sa iba to, že sa bude jazdiť v rôznych kategóriách a dĺžkach
trate, v rovine, steeplechase a v prútených prekážkach. Na jazdcov čakajú
chovatelské prémie a prémie majiteľské pre tých jazdcov, ktorí sa umiestnia
vo svojich kategóriách na prvých dvoch miestach. Blížšie a podrobnejšie
o pretekoch napíšeme v budúcom Chýrniku-Hírniku. V tomto čísle, na
inej strane sa môžete dočítať viac o existencii činnosti oddielu od jeho
vzniku až doteraz. Pri príležitosti dostihov vydá jazdecký oddiel Bulletin,
v ktorom sa môžete dočítať a dozvedieť viac o šurianskom jazdectve.

(-kup-)

IDEÁLNE AKO DARČEK

WELLNESS DAY

- celodenný vstup do bazénového sveta
- jednorazový vstup do saunového sveta
- klasická masáž 20 min.*

TERAZ LEN 18,90 €
BONUS: WELLNESS COCTAIL

* Masáž je potrebné vopred rezervovať na tel. čísle + 421 918 886 715

Ponuka platí od 7. 1. 2016 do 23. 12. 2016

(okrem termínov 22. 2. - 27. 2., 24. 3. - 28. 3., 1. 7. - 4. 9., 29. 10. - 2. 11.)

www.wellnesspatince.sk
 /WellnessHotelPatince

WELLNESS HOTEL PATINCE
 SPA & MARINA

Prvá škola na území Slovenska bola zriadená v oblasti dnešných Komjatíc

Dnes nesie názov ZŠ a MŠ Ondreja Cabana

V oblasti Komjatíc bolo v 9. storočí zriadené "učilisko veľkomoravské". Prvá škola na území Slovenska. Pôsobili v nej sv. Konštantín a sv. Metod, šíritelia kresťanskej viery v staroslovenskom jazyku a sv. Gorazd, kňaz a učiteľ domáceho, staroslovenského pôvodu. Obdobie založenia školy v Komjaticiach je neurčité. V roku 1332 bola založená fara, popri ktorej bola pravdepodobne zriadená i škola. Zmienka z roku 1394 hovorí, že mládež sa v škole učila náboženstvo, čítať a počítať. Táto skutočnosť trvá približne do 16. storočia.

Prvými protestantskými školami na území Komjatíc boli farské školy. Mali slúžiť predovšetkým na výchovu duchovenstva a na bohoslužobné potreby. Na menších farnostiach bol duchovný zároveň aj učiteľom, väčšie zamestnávali školského majstra. Vyučovalo sa náboženstvo, písanie a čítanie, spev – spievali sa náboženské piesne. Neskôr sa v Komjaticiach vytvára škola vyššieho typu, postupujú sem schopnejší žiaci zo základného stupňa. Vyučovalo sa tu náboženstvo, zemepis, dejepis, vyššia matematika (veľká násobilka, trojčlenka, Pytagorova veta). Ďalej sa vyučoval prírodopis, prírodospyt, filozofia, latinčina, gramatika, syntax, poetika, pravdepodobne v materinskom jazyku.

V 18. storočí nastáva úpadok protestantských škôl. Miesto nich vznikajú rímskokatolícke. V Komjaticiach zaniká vyššia škola. Vzniká katolícka farská škola. Vyučuje sa tu čítanie a písanie. V roku 1806 sa stanovil školopovinný vek od 6 do 12 rokov. V roku 1884 sa nariaďuje používanie maďarčiny na školách. Toto nariadenie sa v Komjaticiach do dôsledkov neplní. Od roku 1837 pôsobí v Komjaticiach rímskokatolícky farár, zakladajúci člen Tatrína Ondrej Caban. Bol uvedomelým osvietencom, ktorý okrem kňazskej práce medzi farníkmi v Komjaticiach, venoval veľkú starostlivosť škole a školskej výchove. Vytváral nové učebne, dal zrenovovať školu. Bojoval proti morálnemu úpadku, lenivosti a pýche v Komjaticiach. Na komjatickej škole sa venuje v tomto období veľká pozornosť ručným prácam a telesnej výchove. V roku 1862 boli zriadené nedelňé školy. Povinná dochádzka do tejto školy sa vzťahovala na 13 – 15 ročné deti. Prínosom nedelňých škôl bolo pestovanie ovocných stromkov, štepenie, očkovanie stromkov, chov včiel a i. Do 18. storočia sa o školstvo starala iba cirkevná vrchnosť. V roku 1877 sa povinne zavádza maďarčina medzi učebné predmety. Školská stolica v Kom-

jaticiach venovala veľkú starostlivosť dochádzke detí. Na začiatku každého školského roka sa robil súpis chudobnejších detí, ktorým bolo potrebné pomôcť. Týmto deťom sa darovali zadarmo knihy i šatstvo. V období národného rozkvetu v Komjaticiach v roku 1907 prichádza Apponyiho zákon o zavedení maďarského jazyka do škôl. Slovenský ľud bol vychovávaný v maďarskom duchu. Úspech maďarizácie prekazila 1. svetová vojna v roku 1914. V komjatickej škole bola zriadená vojenská nemocnica. Dochádzka detí bola nepravidelná. Rok 1918 našiel našu mládež ubitú, spolovice negramotnú, národne nevedomelú. Po druhej svetovej vojne bola aj škola v biednom stave. V roku 1919 sa pomery začali zlepšovať. V Komjaticiach prebiehal ľudovýchovný kurz. Účastníkom prehľbil vedomosti zo slovenčiny a z dejín Slovenska. Postupne sa Komjaticania stávali uvedomelými Slovákmi. Obetaví učiteľia, ktorí si svojou školskou i mimoškolskou prácou získavali čoraz väčšiu úctu a uznanie obyvateľov Komjatíc, usporadúvali kurzy šitia, varenia, hrali a nacvičovali divadlá, pripravovali oslavy význačných dní.

V rokoch 1936/37 sa zriadila Miestna ľudová škola, v ktorej sa vzdelávala odrastajúca mládež a bola aj poradcom roľníkov. Riaditeľom bol František Králik. Veľká pozornosť sa venovala slaboprospeievajúcim žiakom, často na úkor nadaných detí. V roku 1950 zriadili v obci osobitnú školu pre žiakov so zníženým rozumovým vývinom. V roku 1950 zriadili v Komjaticiach materskú školu. Materská škola pomáhala zamestnaným matkám a zároveň deti, ktoré ju navštevovali, boli pre 1. ročník základnej školy lepšie pripravené, zručnejšie a vedeli sa orientovať v kolektíve. Školský rok 1953/54 sa začal v znamení školskej reformy. Miesto strednej a národnej školy sa uzákonila jednotná Osemročná stredná škola s ročníkmi 1 – 8. Školu riadil Emil Seč. V škole sa pracovalo podľa celoročného plánu a učiteľia sa riadili podľa tematických plánov, ktoré mali vypracované pre jednotlivé predmety. Podľa plánov zasadala aj pedagogická rada a riešili sa výchovno-vzdelávacie problémy. Rozvíjala sa telovýchova a pracovná výchova. Reorganizovalo sa Združenie rodičov a priateľov školy, kde učiteľia s rodičmi riešili dochádzku, prospech žiakov ale aj výchovu detí doma. V roku 1957 sa zriaďuje trieda s osobitnou starostlivosťou pre rómske deti, nakoľko väčšinou boli z mnohodetných a sociálne slabých rodín a starostlivosť

o ne v rodine bola minimálna. Trieda trvala iba 3 roky. Od roku 1960/61 sa predlžuje školská dochádzka na deväť rokov. Škola dostala názov Základná deväťročná škola – ZDŠ. V roku 1968 mala škola 32 tried, no iba 16 miestností, fungovala dvojzmennosť. V starej škole boli v triedach olejové dlážky, lavice v úbohom stave. Vykurovalo sa uhlím v kachliach. V roku 1968 sa začína stavať nová moderná 22-triedna budova školy. Postavená bola v roku 1973. V novej škole bol stav neporovnateľne lepší, parkety umožňovali zavedenie prezúvania a vykurovalo sa ústredným kúrením. Žiaci sedeli po dvoch so stolmi a stoličkami. V triedach boli kvety, chodby boli vyzdobené prácami žiakov. Okolie budov bolo upravené vysadenými kvetmi a trávnikom. Vybudoval sa školský areál s komplexným vybavením modernej školy.

Nová 22-triedna budova školy v Komjaticiach priniesla novú kvalitu v podmienkach vyučovania – najmä množstvo priestraných tried, špeciálnych učební, jedáleň, či dve telocvične. Bolo zriadených 31 tried, vyučovalo v nich 39 učiteľov. Život školy usmerňoval riaditeľ ZDŠ Mgr. Viktor Letošák. V rokoch 1979 – 1985 riadil prácu tunajšej školy PaedDr. Benedikt Puškár. Medzi výchovné zariadenia školy patrili školské družiny. Materiálne i priestorovo boli vybavené vyhovujúco. Organizoval sa v nich voľný čas detí a adaptovali sa aj rómske deti. V odbornej a názorovej výučbe učiteľom pomáhalo množstvo učebných pomôcok spravovaných v kabinetoch. Na škole pracovalo množstvo krúžkov, ktoré dosahovali vynikajúce výsledky v rámci okresu, kraja a Slovenska napr.: recitačný, výtvarný, krúžok ochrany prírody, krúžok ruského jazyka, futbalový, krúžok šikovných rúk, krúžok výpočtovej techniky, zdravotnícky, strelecký, požiarnický, divadelný, krúžok Mladý chovateľ, spevácky, elektrotechnický a i. V roku 1983/83 sa prechádza na osemročnú školskú dochádzku. Základná deväťročná škola sa zmenila na základnú školu. Dôležitú úlohu začali zohrávať výchovní poradcovia. Od roku 1985 bol riaditeľom školy Mgr. František Turček. Školský rok 1998/99 sa vyznačoval veľkými revolučnými zmenami v spoločnosti, ktoré významne zasiahli i školstvo. Nastalo odpolitizovanie vyučovacieho procesu, do práce sa zavádzali demokratizujúce prvky. Žiaci sa začali vyučovať ako povinne voľiteľné predmety etickú výchovu a náboženskú výchovu. V roku 1991 sa novým riadi-

teľom stal Mgr. Štefan Šťahulák. Vedenie školy a jej učiteľský zbor pokračovali v svedomitej práci a škola zaznamenávala nové úspechy. Vyučujúci organizovali exkurzie, návštevy divadiel, vlastenec-kých pamätných miest a podujatí. Vybudoval sa nové tenisové ihrisko, zriadili sa jazykové učebne, doplnil sa inventár novou didaktickou technikou. V roku 1997 sa stáva patrónom všetkých škôlok v Komjaticiach Ondrej Caban. Ministerstvo školstva SR prepožičalo škole čestný názov ZŠ Ondreja Cabana. Od roku 2004 má školské zariadenie názov Základná škola Ondreja Cabana s materskou školou. V roku 2004 sa stáva novým riaditeľom školy PaedDr. Štefan Dragúň.

V škole bola zriadená multimedialna učebňa s pripojením na internet. Škola má vlastnú webovú stránku (zskomjatic.eupage.sk), na ktorej sú informácie o škole, jej aktivitách a podujatiach, pedagogickom zbore, žiakoch a školskom časopise Planéta škola. Od roku 2005 sa ZŠ Ondreja Cabana s MŠ zapojila medzi školy podporujúce rozšírené vyučovanie regionálnej výchovy a ľudovej kultúry. Regionálna kultúra vedie citlivo deti a mladú generáciu k úcte k histórii, k zachovávaniu hodnôt predchádzajúcich generácií, k hrdosti na svoju vlasť, región, k uvedomeniu si, kam patrí. Pre potreby rozšíreného vyučovania regionálnej výchovy a ľudovej kultúry slúži aj školské múzeum, ktoré vybudovali pedagógovia v priestoroch školy, a ktoré predstavuje archeologické nálezy a národopisné pamiatky z územia Komjatíc. V kontexte rozšíreného vyučovania regionálnej výchovy a ľudovej kultúry vznikol v roku 2005 aj projekt s detským folklórnym súborom Mladosť pri ZŠ OC s MŠ – vydanie CD nosiča s výberom 28 ľudových piesní z našej obce s názvom Všetkým pre radosť. Nahrávka piesní je zrealizovaná v pôvodnom komjatickom nárečí. Piesne sú tematicky usporiadané do ročných období a sú predefinované hovoreným slovom. Nahrávka slúži ako pomôcka pri vyučovaní hudobnej výchovy, slovenského jazyka a vhodne sa dá využiť aj pri iných predmetoch, ako aj v mimoškolskej výchove. Škola sa zapája do viacerých projektov napr.: Poznávať vlastnú minulosť – pátranie po predkoch, Otvorená škola a i. V roku 2008 bolo v areáli školy dané do užívania viacúčelové ihrisko s umelým povrchom. Takisto sa previedla rekonštrukcia budovy ZŠ a toho času sa realizuje rekonštrukcia a úprava okolia školy.

V širšom regióne ZŠ s MŠ Ondreja Cabana patrí medzi moderné a kvalifikované vzdelávacie centrá. Cieľom školy však zostáva, aby sa škola stala kultúrnou a vzdelávacou inštitúciou pre obec i okolie, ktorá sa bude postupne otvárať aj verejnosti.

PhDr. Jozef Hanák

Náš komentár

Zachovanie si národnej kultúry

V rámci vytvorenia národných spoločností v procese európskej integrácie sa bude čoraz väčšmi tlačiť do popredia nutnosť zachovania si národnej kultúry, pretože tie spoločnosti, ktoré nedokážu zachovať si národné kultúrne bohatstvo, stratia postupne svoju historickú identitu a sú odsúdené do slova na zánik. Aby neboli pohltené týmto trendom, nemôžu sa striktné dodržiavať jednotného bruselského scenára. Pretože kultúra, to je jedna z mála sfér možnej identity a odlišnosti od ostatných kultúr, je to oblasť zachovania si svojbytnosti.

Žiaľ, veľmi sa tento názor verbálne pretraktuje, no málo sa preň robí. A nie sú to iba známe folklórne aktivity, tlače, tanečná, piesňová, či filmová tvorba, prípadne umelecké pamiatky. Ale je to najmä tvorba nových umeleckých hodnôt, teda - tvorba umelecky dramatická, literárna, hudobná, výtvarná, tanečná, architektonická.

Je to aj klutúra jazyka a reči a tiež komplex aktivít osvetového charakteru. U nás existuje však ešte aj zopár ochotníkov, ktorí vyvíjajú s dávkou entuziazmu aj nekomerčnú činnosť za tzv. vatikánsku menu - Pánboh zaplať! Čo tiež nie je zanedbateľný poznatok hodný aspoň povšimnutia. O tom, že existujú ľudia - autori, ktorí vedia vytvoriť aj kus umeleckej roboty bez nároku na odmenu, prípadne za znížené honoráre, svedčia aj aktivity z nášho satiricko-humoristického prostredia, najmä čo sa týka organizovania výstav a prezentácie pôvodnej slovenskej tvorby. A hoci zatiaľ bez adekvátneho povšimnutia, aj toto všetko prispieva k potenciálu národného bohatstva, ktoré treba zachovať a ak sú možnosti i podporiť. Veď napokon nie je človek živý iba chlebom, a čosi treba vykonať už aj kvôli spomínanej pohlcujúcej európskej integrácii.

Milan Kupecký

PriestorNet

PRAVÝ POHĽAD NA SVET

Do prievanu

- Z prijatých ozdravných opatrení už mnohí ochoreli.
- Neraz, aby bolo všetko v suchu, treba sa namočiť.
- Všetci sme dlžníkmi. Najmä svojej povesti.
- Euro je pevné. Najmä to kovové.
- Vo výbere sú obyčajne tí, čo sú vo výbore.
- V našich právomociach je viac moci ako práva.
- Ležiakom sa možno tešiť iba v pivovare.
- Mnohé médiá sú nezávislé. Pokým nejde o peniaze.
- Naši politici by si mali brať príklad z hubárov. Byť občas aj trochu pri zemi.
- Tajovský sa nemýlil. Aj dnes statky prinášajú zmätky.
- Dnes sme svedkami toho, že hranice biedy nemajú žiadne hranice.
- Buďme všetci ako jedna rodina! – vyhlásil poslanec, keď ho zvolili do parlamentu.
- Ani maličkosť nie je pre každého rovnako veľká.
- Demisia vlády je niekedy skutočnou obeťou na oltár vlasti.
- Verejné obstarávanie najsvedomitejšie vykonávajú prostitútky.
- Najvýhodnejšie je prestúpiť do skupiny nezávislých poslancov za vysoké odstupné.
- Najväčšie problémy sú pri ťahaní zo zapadnutia v krčme.
- Radšej byť v úlohe plačúceho ako byť na zaplakanie.
- Ak sa chcete pozerat' z iného hľadiska, nestačí iba nakloniť hlavu.

Milan Kupecký

Z korešpondencie

Čítala som v Chýrniku o Viktorovi Kubalovi, a ak sa nenahneváte, zareagujem na to. Ako dcéra akademického maliara Ladislava Čemického som sa dostala do styku s umelecami i keď moja profesia je učiteľka matematiky. Rozhodla som sa napísať a poslať túto krátku príhodu s pánom Viktorom Kubalom, ktorú som zažila počas návštevy u nich doma. Viem, že pán Kubal bol verným a oddaným manželom svojej Aničky. Doma mali v tom čase papagája, ktorý rozprával. Samozrejme, zapamätal si iba niečo z toho, čo počul počas rozhovoru. Viete, čo papagáj často opakoval? Vetu: "Anička, daj mi pusinku". Vedel však toho viac. Vraj raz, ako sme sa dozedeli z ich rozprávania počas návštevy, keď prišli k nim hostia fajčiari a zadýmili im celý byt, hneď na to

reagoval spomínaný papagáj: "Fúj, ale je tu smrad". Milé, že? Zázitok, ktorý sa mi vybavil v pamäti pri spomienke na Viktora Kubala. Pre zaujímavosť, v Roháči robil aj známy humorista Antona Hollý, ktorý bol aj istý čas šéfredaktorom. Bol náš sused a otcov priateľ. Nevie, či viete, že pán Hollý zomrel zaujímavou keď smrť ho zastihla stojacieho v električke keď sa vracal z práce domov. Po jeho smrti sa často pripomínalo to známe, - že aj stromy zomierajú postojácky. Anton Hollý, tiež ako pán Kubal bol nielen karikatúristom, ale často maloval najmä prírodu, ktorú mal rád a mal aj bohatú zbierku motýľov. Na záver mojej korešpondencie vám prajem veľa zdravia a šťastia a bohatých sponzorov!

Katarína Čemická,
CSc., Bratislava

♦ Karikatúra: Andrej Mišanek

- Ponúkame päťročného pravého, čistokrvného maltézaka na prekrytie. Ak máte sučku, ktorá sa hára... volajte: 09079055537, nonstop!

Polho **SME**, s.r.o.
Palárikovo

Wellness centrum Palárikovo

Remeselnícka 2

941 11 Palárikovo

Tel.: 035/649 31 44

mobil : 0907 988 632

e-mail: info@wellnesspalarikovo.sk

Otváracie hodiny

Pondelok	14:00 – 21:00 hod.
Utorok	14:00 – 21:00 hod.
Streda	14:00 – 21:00 hod.
Štvrtok	14:00 – 21:00 hod.
Piatok	14:00 – 22:00 hod. 22:00 – 24:00 hod. – nočné kúpanie
Sobota	09:00 – 21:00 hod.
Nedeľa	09:00 – 21:00 hod.

Ponuka

BAZÉNOVÝ SVET atrakcie:

divoká rieka
protiprúd
perličkový kúpeľ
chrliče
vodný dáždnik
vírivá vaňa – jacuzzi
vodopád
hydromasáže
duhové osvetlenie
masáž státie

SAUNY

parná
fínska
infrasauna
ochladzovací bazén
kneippov kúpeľ
ODPOČÍVAREŇ

VONKAJŠIE SEDENIE
BAR
FITNESS

MASÁŽE

Teplota vody
bazén 31°C
vírivka – jacuzzi 36°C
ochladzovací bazén 15°C
wifi
V priestoroch Wellness centra je bezplatný prístup na internet.

Naša besednica

Ľudstvo, okrem ekológie čelí ďalším hrozbám

Raz som si prečítal v novinách zaujímavú myšlienku: "Človek je jediný tvor na Zemi, ktorý (na rozdiel od zvierat) je schopný vedome si škodiť." Prečo to uvádzam? Táto myšlienka mi zišla na um pri zamyslení sa nad konaním človeka, ako tvora mysliaceho. Nie, nemám na mysli iba nadmerné požívanie alkoholu, fajčenie a iné drogy, a podobné neduhy. Nechcem sa zmieňovať ani o vandalizme, ktorý sa týka viac - menej jednotlivcov, či menších skupín ľudí a pramení z nevedomosti, samopaše, hlúposti, a ak chcete, z primitivismu. Čo ma vlastne najviac znepokojuje? Zjednodušene povedané, počínanie človeka, teda každodenné počínanie takmer každého z nás. Sú to najmä niektoré nežiaduce, a tým i škodlivé javy, ktoré treba pranievať. Žiaľ, existujú všade vokol nás, sprevádzajú nás, postupne degenerujú človeka, devastujú prírodu, ničia životné prostredie, vedú nás do záhuby. Obrazne povedané, vedome či podvedome si podpíľujeme konár, na ktorom sedíme. Budem konkrétny. Dnes už vieme vedecky i inak dokázať, žiaľ i alibisticky zdôvodniť (nie je to ani tajomstvom), že konzumujeme škodliviny, pijeme závadnú vodu, dýchame znečistený vzduch. A to nie iba na Slovensku. Navyše je tu hroziaca migrácia a s ňou spojený

terorizmus. To všetko sú veci, ktoré prekážajú zachovaniu holej existencie človeka na tejto našej planéte, na Zemi.

Nedávno som sa zúčastnil na vedeckej konferencii lekárov, na ktorej predmetom rokovania bola onkológia. Fundovaní odborníci uviedli, že v ovzduší a v potravinách existuje až 70 percent rôznych škodlivín, čiže nástrah a tým i možností získania zhubných ochorení. K tomu treba prídružiť organizmu škodlivý každodenný stres. Je tiež známe, že úspešnosť boja proti týmto i ďalším menej, či viac zákerným ochoreniam, je najmä v prevencii. Je dostatočná? Sotva. Aká je teda skutočnosť? Vieme, že v pôde, potravinách a vôbec v produktoch je nadmerné množstvo dusíkatých látok i dusičnanov. Čo však proti tomu robíme? Kone nahradili traktory, nastúpila takmer úplná mechanizácia, rozvoj produkcie hospodárskych zvierat, najmä dobytky zaostáva za súčasnými potrebami. Poľnohospodárstvo na Slovensku sme takmer zlikvidovali. Pritom pomaly ubúda nielen ornej pôdy, ale aj lúk a pasienkov. Nečudo, že vlečka maštalného hnoja má takmer cenu zlata a kôň je drahší ako auto a pod. Je pravda, že bez chemizácie a modernej agrotechniky nezvýšime hektárové výnosy, ale nemali by

sme rôznych korporáciám a oligarchom, najmä zahraničným dovoliť využívať na stavbu svojich, napríklad obchodných reťazcov, rovínatú, niekedy až panenskú ornú pôdu a namiesto toho ponúknuť im využívať na rekonštrukciu zastaralé a zlikvidované stavebné priestory. Inými slovami mala by platiť určitá hranica únosnosti.

Dnes, hoci sa de jure už robia rôzne výstupné a iné kontroly najmä dovážaných potravín, nehľadá sa na to, koľko je v produktoch škodlivín, či sú vôbec vhodné na konzum. A čo je alarmujúce, že sa u nás objavujú tzv. modifikované potraviny o ktorých škodlivosti ani nehovoriac. Podnikateľská vidina je iba konečným determinovaným efektom a ziskom. Na trhu sa predáva skoro všetko čo ide na odbyt, veľakrát na úkor najmä našich poľnohospodárskych výrobkov, hoci toto odvetvie má u nás tradíciu. Heslo: Sebestačnosť v potravinách už dávno neplatí. EÚ nám diktuje, koľko si môžeme dopestovať a vyrobiť domácich potravín, čo znamená bezohľadný diktát toho čo sme nútení dovážať, kupovať a konzumovať.

Ďalšou závažnou skutočnosťou je ľudská benevolencia, plodiaca sa nezodpovednosť. I keď priamo nesúvisí so životným prostredím, veľa napovedá. V tejto súvislosti si do-

volím položiť otázku: Zaoberáme sa rovnako šetrne s cudzím alebo erárnym, tak ako s vlastným? A netýka sa to iba majetku, ale aj iných hodnôt. Správame sa na verejnosti, prírodu nevynímajúc tak ako doma? Zaoberáme sa cudzím tak ako s vlastným? Myslím, v prístupe k hodnotám. Odpoveď je známa. Táto ľahkovážnosť a laksný prístup vo všeobecnosti sa nám vracia, niekedy v inej podobe, ako bumerang. Znečisťovateľmi ovzdušia sú nielen autá, ktoré sa stali navyše akýmisi seizmografom, meradlom a nálepkou významu postavenia osobnosti. K ubúdajúcej prírode, čoraz viac pribúda znečistenie spodných i povrchových vôd, smog, a to sú neklamnne dôkazy o doslova macošskom a necitlivom prístupe človeka k sebe samému. Vedecko technický pokrok však nemožno zastaviť, no vždy ho možno regulovať a obmedziť. Ako protívahu uvediem údaj štatistického úradu, že o tridsať rokov bude u nás každý občan trpieť nejakým alergickým ochorením. Z toho vyplýva, že zásahy do ekológie treba robiť uvážene a prijaté ustanovenia o ochrane fauny a flóry neplniť iba formálne, na papieri. Zo dňa na deň sa presvedčame a utvrdzujeme v tom, že príroda neznesie veľké zásahy bez konečných následkov. Ak chce človek vedno s ňou nažívať, musí rešpektovať pravidlá o rovnováhe s ňou. Keď už nič iné, mal by nás pribrzdiť aspoň pud sebazáchovy.

Milan Kupecký

Malá analógia vodiča

Existuje desatero prikázání u veriach. Komunisti a iné strany majú viacero bodov programu. Avšak aj u vodiča existuje určitá, nazvime to analógia, ktorej by sa mal pridrižovať počas jazdy. Pretože dopravnými značkami sa vodiči riadia a ich porušovaním riadiachodcov!

Nuž teda, čo by mal vedieť každý vodič? Každý vodič by mal okrem vozidla vedieť ovládať aj sám seba a najmä svoje nervy. Jazdiť by mal tak, aby sa nedostal do kolízie, najmä so šéfom. Nedoporučuje sa mu ísť bezhlavo do kopca, inými slovami, kritizovať svojho nadriadeného, ak náhodou tento je už súkromník, respektíve vlastník fabriky, v ktorej pracuje. Vodičovi sa ďalej nedoporučuje odbočiť na-

príklad od témy, ktorá sa napríklad vedie o ženách, počasí, futbale, televíznom programe, prípadne zahýbaní. Obchádzať sa mu zakazuje cestnú kontrolu, pričom pozor na predčasný odchod z pracoviska, povedzme na pivo alebo futbalový zápas. Nebezpečné sú tiež služobné vzdialenia sa, napríklad od problémov podniku. Práve vodič by nemal strácať duchapriťomnosť v žiadnej, ani neprehľadnej situácii. A to nielen v neprehľadnej situácii ako je cestná kontrola, ale i vtedy, ak sa na pracovisku práve skladá na obligátnu fľašu koňaku. Vtedy pozor ma zvukové znamenie, ktoré zakazuje vytrubiť samému celý obsah fľaše. Okrem toho pozor, do chladiča sa namiesto vodky dáva voda! Žiaden vodič by však nemal

až tak zahýbať manželke, aby to uškodilo rodine. Pritom pozor na stopárky, najmä sexbomby, pretože je to nebezpečný náklad! Podobné riziko je aj v prípade zahraničného kapitálu, vtedy hrozí AIDS!

Vodičovi sa ďalej zakazuje parkovanie v krčme. A to sa netýka iba najnižšej cenovej skupiny, prípadne u novopečeného súkromníka. Čo sa týka cúvanie, mal by ho ovládať najmä v prípade ak nafúka detekčnú trubičku, prípadne mu zistia promile alkoholu v krvi.

Ďalej pozor na chodcov. Treba si uvedomiť, že aj my sa nimi stávame, ako náhle opustíme vlastné vozidlo. Podobne je to aj v prípade mávania, ktoré treba robiť tak zreteľne, aby si to neznámy, či priateľ nevyšvetľoval ako hrozenie.

Milan Kupecký

Z pripravovenej knihy

V našom vydavateľstve H+S pripravujeme knihu so športovými afORIZMAMI. Prinášame ukážku myšlienok výberom z nej.

A opäť sa kope...

- Bol to skúsený futbalista. Vedel komu nastaviť nohu, komu dlaň.
- **Futbal by bol hrou, keby neexistovali peniaze.**
- Zaujímavé, futbalisti nie sú zločinci a predsa dostávajú osobných.
- **Futbalové výsledky v závere súťaží by nemali podliehať plánovaniu.**
- Futbal je veľmi populárna hra. Rozpráva sa o ňom na každom pracovisku.

(redakcia)

Boje v Šuranoch a pochovaní legionári v Nitrianskom Hrádku

Zabráňme, aby sa história nezopakovala

Následne po vzniku Česko – Slovenskej republiky, keď sa písal sa rok 1919 na úzami bývalého Uhorska sa usadili maďarské vojenské jednotky, ktoré na príkaz vtedajšej uhorskej vlády nechceli uznať novovzniknutý štát. Najmä hranice vtedajšieho Česko – Slovenska, ktoré vzniklo na základe rozhodnutia mocností, ktoré ukončili víťazne prvú svetovú vojnu. Po ich zasadaní v Trianone sa rozhodlo o rozpade Rakúsko – Uhorska a určení hraníc medzi jednotlivými novovzniknutými štátmi. Slovenskí, dovtedy ešte uhorskí vojaci spolu s českými, a srbskými vystupovali na frontoch prvej svetovej vojny v uniformách Rakúsko – uhorskej armády. Toto privedlo našich, vtedy vedúcich politikov (Masaryk, Beneš, Štefánik) k myšlienke na vy-

tvorenie armády novo sa tvoriaceho štátu. Začali vznikať vojenské jednotky pod názvom „Légie“. V Nitrianskom Hrádku (vtedajšom Malom Várade) bola jedna z jednotiek legionárov“, taktiež bola vytvorená podobná jednotka aj v Dolnom Ohaji a v Bánove (vtedajšej Bánovskej Kesy). V južne položených dedinách (najmä Bešeňov a Dvory nad Žitavou (Udvard), boli maďarské jednotky vo veľkej presile a preto legionárom prišla vlakom z Levíc posila, ktorá dorazila na železničnú stanicu v Uľanoch nad Žitavou (vtedy Fedýmeš). Pre zlé komunikáciu medzi proti sebe bojujúcimi vojskami prišlo k prestrelke, počas ktorej bol zabitý dodnes nezistený počet vojakov, z ktorých je niekoľko pochovaných aj na cintoríne v Nitrianskom Hrádku.

Na ich počesť sa v rímskokatolíckom kostole v Nitrianskom Hrádku koná pri jubilejných výročiach zádušná svätá omša. Po omši sa na mieste hromadného hrobu kladú vence za prítomnosti významných hostí a občanov Nitrianskeho Hrádku.

Podobná vojenská epizóda sa stala v tom istom roku v Šuranoch. Ako sa uvádza v publikácii Obete pri obrane Slovenska, sa v tom čase aj tu viedli urputné boje. O mesto a najmä jeho vtedajšiu dominantu – Šuriansky cukrovar. Približne 400 maďarských bolševikov okupovalo a zastráňovalo tamojšie obyvateľstvo. Proti nim sa rozhodla na frontálny obranný útok skupina asi 50-tich ozbrojencov slúžiacich v I. rote 39. a 33. pluku italských légii.

Nik nevedel a ani doteraz sa nevie, ako sa bolševici dozvedeli o chystanom útoku na nich, keďže asi hodinu predtým oni zaútočili na hŕstku domácich obyvateľov vtedajších Veľkých Šurian. Do boja

sa okupanti vrhli ohromným reвом, podobne ako svojho času, asi pred tisícami rokov, ich predkovia. Zaútočili neorganizovane, ako stádo rozzúrených býkov, namiesto rozvinutej bojovej línie. Inými slovami, plienili a rabovali majetok tamojších obyvateľov. A tak sa napokon stali výborným terčom pre strojové pušky domácich hrdinských bojovníkov, ktoré ich kosili svojimi strelami ako žito. A tak asi 50 domácich bojovníkov zdolalo presilu 400 okupantov, ktorí po premožení zutekali z mesta.

Potvrdilo sa, ako to napísal aj Palacký vo svojom diele, že nie vždy v boji rozhoduje početná prevaha a fyzická sila.

Lajos Srtba, historik

25 ROKOV 1990-2015

NOVÉ ZÁMKY

P. Blahu 19

(na rohu pri reštaurácii Ajax)

tel.: 035/640 8840 • 0908 713 576

e-mail: novezamky@slovaktual.sk

Oslavujte s nami!
Nakúpte okná alebo dvere
za najnižšie ceny
v 25-ročnej histórii
a ste v hre o viac ako
280 cien.

o k n á a d v e r e

Slovaktual®

A leading brand of AFG

www.slovaktual.sk

Hobby, ktorému sa venujú najmä seniari v Nových Zámkoch

Tuning vo svete automobilov

Tuning je celosvetovo rozšírená aktivita ktorej sa venujú prevažne mladí ľudia. Na Slovensku sa začal rozvíjať približne pred desiatimi rokmi. V okresnom sídle...

Výraz tuning pochádza z anglického slova ladenie. Vo svete automobilov značí úpravu a prerábanie klasických sériových áut na jedinečné, individuálne vozidlá podľa predstáv svojho majiteľa. Vylepšuje sa vzhľad (visual tuning) rovnako ako aj výkon (performance tuning). Medzi najčastejšie upravované autá patria japonské značky Nissan a Toyota alebo nemecké BMW či Volkswagen. Ku klasickým zmenám patrí pripojenie krídla k zadnej časti vozidla, zníženie auta, stmavenie okien, výmena výfuku, nárazníkov, prahov či dverí ktoré je možné otvárať aj vertikálne. Takáto úprava je finanč-

ne veľmi náročná ale pokiaľ si ju môžete dovoliť je tu extrémnych možností najmä pre náročnejších a oveľa viac. Mnohí vodiči - kutilovia umiestňujú na kapotu a boky chrómové podtlačé a aplikujú do vozu audio sústavu niekoľkonásobne výkonnejšiu než je pôvodná. Jedným z módnych výstrelkov je tiež podsvietenie auta. Najčastejšie zvolená farba je červená a modrá ale pokiaľ ide o kreativitu tej sa medze nekladú. A keď viete ako na to, vaše auto môže svietiť hoc aj na ružovo alebo blikáť v rytme hudby. Háčik je však v tom, že používať tento typ osvetlenia je použitie zakázané.

Jedným z hlavných cieľov tuningu je zvýšiť výkon motora, čiže rýchlosť. Vzhľadom na to, že veľa vodičov sa týmito možnosťami nechalo doslova uniesť, vláda a parla-

ment prijali zákony ktoré zasahujú do úprav. Chcete teda napríklad krídlo, či iné dvere alebo špeciálny výfuk? Je to možné, ale iba ak viete získať povolenie. Treba si uvedomiť aj to, že ak raz s tuningom začnete, je veľmi ťažké s tým prestať. Uvedieme príklad. Ak si napríklad vylepšíte motor, to si následne vyžaduje nové brzdy, pneumatiky a tak ďalej. Mimochodom tuningu bolo venovaných už viacero počítačových hier i filmov. Za zmienku stojí séria filmov pod titulkom Rýchlo a zbesilo kde je možné vidieť celú škálu takýchto vozidiel, ale tiež vylepšenie výkonu auta za použitia oxidu dusičného, čo je možné vidieť iba v USA alebo v Japonsku. Na Slovensku ešte takáto úprava neexistuje, v Česku, Maďarsku a najmä v Nemecku je úroveň v tomto smere omnoho vyššia. Takéto autá sa v akcii využívajú napr. na drifting – jazdu šmykom, ktorá však nehorázne ničí pneumatiky

a tiež na rýchlostné preteky. Tieto sa často konajú nelegálne, organizované nezodpovednými vodičmi a mali za následok už niekoľko úmrtí. Na oficiálnych zrazoch sa zvyknú organizovať legálne, čo býva pomerne nákladné, keďže, okrem iného treba zabezpečiť prítomnosť hasičov, polície a záchranky. Takéto preteky sa zvyčajne organizujú na letiskách a trasa má dĺžku 200 metrov. Iné je to napríklad v Japonsku, ktoré je považované za kolísku tuningu. Autá tu majú bežne výkon až 1000 koní. Zvedavci a zainteresovaní na Slovensku majú možnosť stať sa súčasťou takéhoto podujatia návštevou niektorých autosalónov alebo oficiálnych zrazov. Okrem profesionálov je to aj súťaž amatérov a to v rôznych kategóriách. Hodnotí sa, okrem iného aj najlepší interiér, leštenie, úprava, montáž a podobne.

M. Strigačová

Mená a symboly na našej planéte

Pôvod a význam mena Daniela

Pôvod tohto mena je z hebrejského Dániel, čo znamená boh rozšľadil, boh je sudca.

Citlivosť, krotkosť, skromnosť a štipka rozpoltenej osobnosti, to sú povahové črty tejto ženy. Neraz dokáže okolie prekvapiť svojimi reakciami. Jeden deň sa prezentuje ako „tichý“ potôčik, ktorý si veselo „žblnká“ vo svojom koryte. Ale tiež sa vie premeniť na „búrlivú“ riekku. Touto búrlivosťou usmerňuje potrebu upútať na svoju osobu.

V kolektíve má vždy všetko pod kontrolou, hoci to nie je badač. Ovláda neviditeľné nite s ktorými vami bude manipulovať, ale zavše pozná hranice pokiaľ môže zájsť. V školských laviciach zohráva úlo-

hu „šedej“ myšky, ktorá sa nenápadným spôsobom vypracuje na pozíciu lekára, alebo vysoko postaveného hodnotára. Žena s týmto menom je vynikajúca plavkyňa a v mori života sa neustráti.

Pre jej dievčenskú a nestarnúcu povahu pôsobí na mužov ako magnet aj v štyridsiatke. Táto žena dokáže byť vynikajúcou priateľkou nielen pre ženy ale aj mužov, čo je nezvyčajné. Je to však líubezná bytosť, ktorej úspech a šťastie ľudí nezavídia. Uvedomujú si ale pomer medzi osobnými zásluhami a dosiahnutými úspechmi, ktorý sa odzrkadľuje v otázke: „Prečo som tu?“ Typickou farbou tohto mena je fialová. Osobnosť: Tá, čo sa pýta.

V znamení Slniečného vtáka

Tento obyvateľ porastov pri brehu riek a jazier predstavoval pre Inkov symbol výnimočného charakteru, nezávislosti a svojbytnosti. Slniečny vták je osobnosťou s bohatým vnútorným životom, nevšednými záujmami a tvorivou myslou. V jeho znamení sa rodí veľa vedcov, mysliteľov, filozofov a parapsychológov. Vždy je samotárom - uprednostňuje samotu s vlastnými myšlienkami pred okruhom hoci i najbližších priateľov. Zbytočne by ho niekto angažoval do práce na spoločnom diele. Vyznáva zásadu, že každý je strojom svojho osudu a preto sa nemieša do cudzieho života. Je nadmieru tolerantný a chápaný, ale nie pre seba - od seba vyžaduje najviac. Najvyšším cieľom jeho života je neustále rozširovanie svojho poznania. Táto zásada mu určuje výber profesie: práca ho musí uspokojovať a rozšíriť jeho horizonty poznania. Finančné efekty sú pre neho druhořadé. Rád cestuje, poznáva cudzie kultúry a iné zvyklosti. S potešením študuje cudzie jazyky. ľahko nadväzuje priateľstvá, hoci z neznámych dôvodov to robí ďaleko od svojho bydliska. Nezáleží mu na založení vlastnej rodiny, nepripisuje tiež väčšiu váhu udržiavať kontakty s príbuznými.

Náš postreh

Šurany boli oddávna menším priemyselným i obchodným strediskom, vďaka dlhoročnej tradícii mlynov. Prelom v industrializácii mesta priniesol rok 1852. Vtedy tu totiž vybudovali českí podnikatelia Prey-Lippmann-Gerson cukrovar. Patril k najlepším a najmodernejším podnikom vtedajšieho Uhorska. Jeho technické vybavenie dosahovalo vcelku európsku úroveň. Majitelia cukrovaru vybudovali súkromnú železnicu zo Šurian do

Palárikova, nadväzujúcu na hlavnú trať Viedeň-Bratislava-Budapešť. Cukrovar mal aj vlastnú plynáreň. Neskôr pri ňom vznikla pálenica (1865) a tehelňa. Ročná kapacita cukrovaru bola 120 ton, čím patrila medzi najväčšie nielen v monarchii, ale aj v Európe.

Pradoxné je, že prežil obe svetové vojny, socializmus, no padol za krátky čas pod tlakom demokracie, pohltil ho konkurenčný trh a dnes už de facto neexistuje. -km-

Minidialógy súčasnosti

- Oco, otvor okno, nadýchame sa trochu čerstvého smogu...
- **Janko, nechod' k vode, mohol by si do nej spadnúť a otráviť sa.**
- To je udalosť! Už tretí človek v našom paneláku, čo zomrel tak, že ho nezrazilo auto.
- **Ten pán prišiel k nám z ďaleka. Mali by sme ho pohostiť pitnou vodou.**
- Hovoril som ti, ponáhľaj sa a nechod' autom.
- **Zaslúžiš si môj obdiv. Našiel si si prácu.**
- Zavolať ti telefonicky nejaký bývalý priateľ? To musel byť asi omyl.

Milan Kupecký

PEKÁREŇ JURAJ OREMUS, spol. s r.o.
vyrába už od roku 1990 výrobky z prírodných produktov,
bez prísad a konzervačných látok.
Ľudia majú ich zdravé a chutné výrobky radi.

Adresa:

PEKÁREŇ JURAJ OREMUS, spol. s r.o.

Pri Skladoch 1

940 01 Nové Zámky

***Telefón:* 035 / 642 60 13**

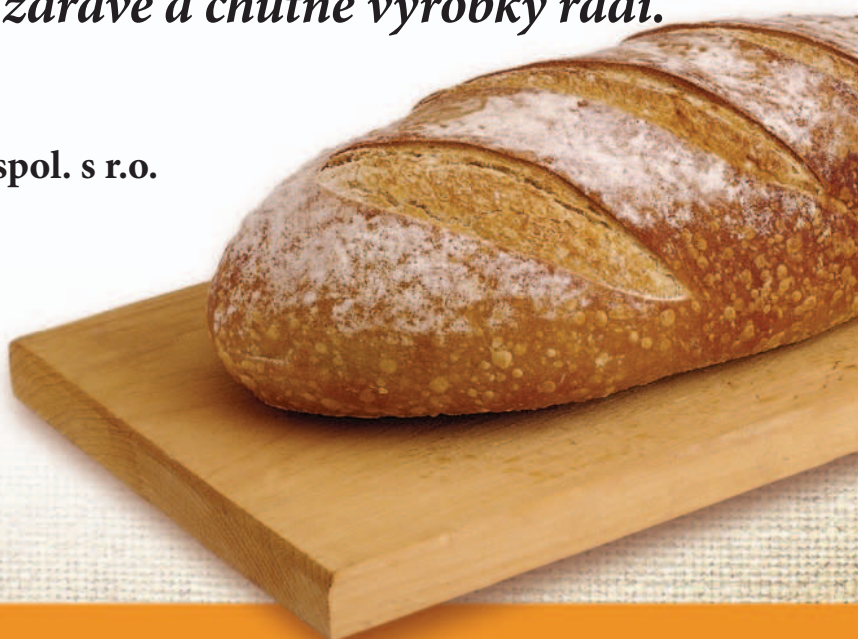
***Fax:* 035 / 642 60 14**

E-mail:

pekarenoremus@oremus.sk

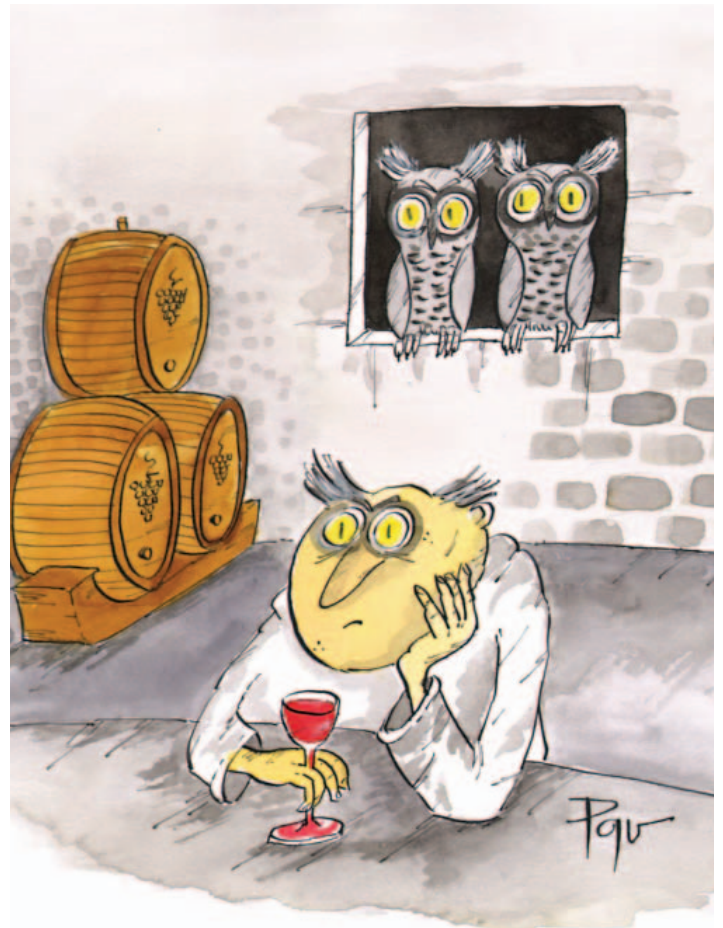
expedicia@oremus.sk

***Web:* www.oremus.sk**

V apríli oslavujeme aj Deň humoru

Kresba: Vlado Pavlík

Humoristická poradňa

Pýtajte sa, odpovieme! Posielajte otázky, - kontakt: redakcia@priestornet.com, alebo: humorista@milankupecky.eu

Vy sa pýtate, humorista Milan Kupecký odpovedá

Dano S., Žilina: Vrana vrane oko nevykole! Platí to aj vtedy, ak sedia poslanci v parlamente vedľa seba?

– V parlamente to neplatí, iba v živočíšnej ríši. Pretože vrany nepoznajú peniaze.

Anonym: Oko za oko, zub za zub! Kto potom v staroveku robil zubára?

– Podľa mňa aj vtedy sa vzájomné resty najčastejšie vyrovnávali päsťou.

Anonym: Chránime Slovensko! Veď hej, ale kto ho ochráni pred nami?

– Netreba ho chrániť. Ak si ho sami celé nerozkradneme, vždy sa nájde niekto, kto nám pomôže a je ochotný zobrať nám aj to posledné, čo máme.

Anonym: Komu platia nájomné tí, čo bývajú pod mostom?

– Tým sa ušli po povolebných sľuboch o lepšej

budúcnosti vzdušné zámky a za tie sa nájom neplatí.

Jozef H. z Bratislavy: Prečo sa záchodu hovorí sociálne zariadenie? Veď máme sociálne dávky? – Nachádzame sa v časoch, keď nám tuším pomôžu už iba ak dávky z kalašnikov.

Anonym: Prečo nie je Slovensko zaradené medzi najbohatšie štáty sveta?

– Tomu sa aj ja divím. Veď už desaťročia sa u nás kradne a napriek tomu je ešte stále z čoho.

Anonym: Aký rozdiel je medzi povedomím a podvedomím?

– Približne taký ako medzi kozou a narkózou.

Anonym: Čo sa u nás od tzv. nežnej zmenilo?

– Obdivovať treba najmä šikovnosť a rýchlosť, akou sme sa prehupli z ruského zadku do amerického.

Kristína O.: Musím robiť veci, ktoré neznámam. Ako ich mám robiť s úsmevom?

– Pokúste sa s úsmevom znášať vajčička.

Jozef K. Nové Zámky: Môžem nájsť v žene priateľku?

– Podľa skúseností, skôr nájdete u nej priateľa.

Otázka: Hrozí Slovákom vymretie?

– Nehrozí, iba občania sa premenujú na daňových poplatníkov.

Otázka: Prečo pokulháva u nás demokracia?

– Pretože mnohí ľudia, ktorí sedia v parlamente by mali sedieť v base.

Pýtajte sa, odpovieme!

Ak chcete aj vy položiť otázku nášmu humoristovi, pošlite ju na adresu: redakcia@priestornet.com, alebo: humorista@milankupecky.eu. Najzaujímavejšie otázky odmeníme knižným darčekom.

Tentoraz získava knihu (Milan Kupecký: Aforizmy) naša čitatelka **Kristína O.**

Zasmejme sa, ak je prečo....

– Človeče, nehanbite sa, celý deň presediť v bufete? Čo ste nezamestnaný?

– Ale kdeže, poslanec.

* * * * *

Z ohlasu diváka:

– *Neviem, prečo Slovenská televízia sa nám vždy ospravedľňuje iba za poruchy a nie za program?!*

* * * * *

– Ignác, uved' prosím ťa nejaký príklad na to, že na Slovensku je skutočne demokracia.

– Už viem. Napríklad to, že nik nás nenúti chodiť žobrať a prehra-bávať sa v kontajneroch.

* * * * *

– *Dušan, vieš aký rozdiel je medzi manželkou a revolúciou v roku 1989?*

– Nie.

– *Obe boli najskôr nežné.*

* * * * *

Otec dohovára synovi:

– Janko, v škole nesmieš klamať. Škola to nie je parlament...

* * * * *

Nosiči stoja na štvrtom poschodí paneláku a snažia sa pohnúť s kľavírom. Keď sa to dlho nedarí, jeden z nich vraví:

– *Zdá sa, že ho do bytu nedostaneme.*

– *Do bytu? - čuduje sa druhý. Ja som si myslel, že ho vynášame von.*

* * * * *

Študenti sú na staži v nemocnici. Lekar ich sprevádza a hovorí:

– V tejto izbe máme ťažký prípad. Je to pacient, ktorý ma choleru, tuberkulózu, žltáčku a AIDS súčasne.

Študenti sa pýtajú:

– A čo mu podávate?

– No dávame mu pizzu, palacinky a placky.

– A to mu pomáha?

– Nie, ale dobre sa to strká pod dvere.

Literárny týždenník 9 – 10/2016

Aforizmy (dvoj)týždňa 2016

MILAN KUPECKÝ

Pred voľbami boli najživšie politické mŕtvolý.

Aj po voľbách by si mali politici uvedomovať, že slovo volič nie je odvodené od slova vôl. (LT 9 – 10 z 9. 3. 2016)

Najťažší prechod je z dobre vykonanej práce na dobre zaplatenú prácu. (LT 5 – 6 z 10. 2. 2016)

Dôležité je vedieť postaviť na vlastné nohy. Najmä po opici. (LT 21 – 22 z 3. 6. 2015)

Viac tu: <http://www.literarny-tyzdennik.sk/zanrovy-archiv/aforizmy/>

Čo vrta Milanovi Kupeckému v hlave?

- Naši poslanci chcú práve vtedy súrne rokovať, keď nie je o čom.
- *Najťažšie je bezdomovca poslať domov.*
- Viem o mnohých vojenských základniach, no pred voľbami nás viac zaujímalo kde sa nachádza tá voličská.
- *Pozmenené porekadlo: Novinári píšú, no karavána ide ďalej!*
- Paradox: Naša ekonomika oživa, občania umierajú!
- *Strieborniakov niet, no Judášov akoby z neba zhadzovali.*
- Sú ľudia, ktorí sa topia vo svojej plytkosti.
- *Je čas prestať chrániť demokraciu, stačí ustrážiť to čo sme si nakradli.*
- Pribudlo zaslepencov. Mamonom.
- *Hrabanie sena vystriedalo hrabanie peňazí.*
- Satira minie cieľ, ak ju namierite na hlupáka.
- *Každý špás čosi stojí. I vtedy, ak náhodou špásujete.*
- Schopnosť sa dá nahradiť poslušnosťou, no výsledok je nulový.
- *Mnohí majú za ušami i napriek dodržiavania osobnej hygieny.*
- Nevidieť do vecí ešte neznamená, že máte slabý zrak. (kup)

Dobré rady gazdinkám

- Ak nechcete aby vám syr vysychal, vložte ho do plastovej nádoby a pridajte dve kocky cukru.
- *Ak pri zaváraní prepichnete uhorky niekoľkokrát špáradlom alebo hrubou ihlou nezostanú vo vnútri duté.*
- Ak chcete aby mala káva lahodnejšiu chuť, pridajte do nej trochu vanilkového cukru.
- *Múku na zahustenie pokrmov trochu prisolte, nebudú sa vytvárať hrudky.*
- Ak chcete, aby zostal špenát zelený, musíte ho variť neprikrytý a tesne pre podávaním.
- *Bryndzové halušky budú pekné biele, ak postrúhané zemiaky zalejete horúcou vodou.*
- Aby sa zemiaky v šupe nerozvarili, pridáme do vody 1ČL soli.
- *Aby sa sypké zemiaky nerozvarili pridajte k nim počas varenia trochu octu.*
- Nové zemiaky sa ľahko čistia, keď ich najprv namočíme do slanej vody.
- *Zabudli ste si doma klasický štetec na potieranie mäsa marmeládou? Stačí ak zoberiete z bylínok a zviažete ich spolu s petržlenovou a zelerovou vňaťou do kytičky.*
- Na pudingu nezostane po uvarení hrubá koža, ak ešte na horúci nasypete práškový cukor, pri chladnutí zostane povrch mäkký a krémový.
- *Ak varíte cestoviny, potrite hranu pokrievky dookola maslom. Voda zaručene nevykypí.*
- Do chladničky citróny rozhodne nedávajte, pretože v nej strácajú vôňu a vysychajú. prospeje im chladnejšie a dobré vetrané miesto.
- *Ak chcete z citróna ľahko vytlačiť šťavu, pogúľajte ho najskôr po stole.*
- Ak chcete, aby šampiňóny zostali biele, pokvapkajte ich citrónom.
- *Rozrezaný citrón uchováme tak, že ho reznou plochou položíme na tanierik a dáme do chladničky.*
- Aby sa medzi potravinami nenasťahovali mravce, vložte medzi ne pokrájaný citrón.
- *Chuť polievky zjemnite, ak do nej pred servírovaním pridáte kúsok masla a petržlenovej vňate.*
- Ak potrebujete rýchlo očistiť veľké množstvo cesnaku, namočte ho pred ošúpaním na chvíľu do horúcej vody.
- *Ak chcete, aby malo mäso cibuľovú príchuť, stačí cibuľu pokrájať na malé kúsky a pretlačiť v lise na cesnak. Cibula pustí veľa šťavy a pokrm bude chutný a aromatický.*

Budme všetci lojalni k svojej spoločnej vlasti

Chráňme si naše spoločné hranice

Našťastie, problémy maďarsko-slovenských vzťahov sa v ostatnom období upokojili. Je to dôsledok hrozacej sa invázií utečencov do Európy, čo je prioritou súčasných problémov a nielen našich dvoch susediacich štátov. A podľa nás, tiež umiernennej politiky predsedu vlády Maďarska Viktora Orbána.

Avšak naďalej platí, že tí, čo sú proti zavedeniu jedného, či jednotného štátneho jazyka, ako dorozumievacieho prostriedku, sú buď nezalíbiť veci alebo chcú zámerne poškodiť dobrým slovensko-maďarským vzťahom na južnom Slovensku. Pretože princíp spolunažívania je v dorozumievacom jazyku, pretože ak by sa pristúpilo k schváleniu, resp. k zrovnoprávneniu ako sa o tom hovorí dvoch jazykov v štátnej správe, potom by skutočne vznikol na Slovensku babylon.

Bolo by to tak, ako keby sme mali dva štáty. Ak je to v súlade s nejakým medzinárodným dohovorom, dovoľm si povedať, že je to buď hlúposť alebo trójsky kôň na rozbitie republiky, spoločného štátu. Nesúvisí to ani s tak proklamovanou občianskou spoločnosťou, ktorá utláča do pozadia princípy národa, ako štátotvornej komunity. Pretože, keď takúto požiadavku občianskej spoločnosti vyslovíte trebárs k susednému Čechovi, či Maďarovi, nemusíme ísť ani do Francúzska, či Nemecka, sa vám vysmejú a povedia, - pardon! Čiže všerovno, ale iba na Slovensku kde sa prívlastok, či hlásenie k slovenskej národnosti kvalifikuje ako hrubý nacionalizmus. Nálepkovanie. Naopak, žiada sa vytvorenie tzv. euroregiónov, ktoré by prispeli k tzv. nezákonnému turizmu a prinajlepšom pa-

šovaníu drog, ale i k rozbitiu štátu, rodiny, ktorá sa všade na svete pokladá za základ. Na rozvoj turizmu, najmä v terajších časoch, keď je svet doslova v pohybe, treba vytvoriť iné, najmä ekonomické a ekologické podmienky, A tie sme nedokázali vytvoriť za niekoľko rokov ani len v takej zaujímavej oblasti, ako je Gabčíkovo, kde sú ozaj predpoklady a posúvame ich v cene regiónov do iných oblastí, ktoré majú celkom inú logiku, ako sa proklamujú. Prekážkou nášho dobrého slovensko-maďarského spolunažívania je práve nedodržovanie využívania slovenského jazyka v úradnom styku. Uvediem príklad. Ako sa môže orientovať, nehovoriac o cítení, povedzme futbalové mužstvo zo slovenského vidieka, ktoré hrá oficiálny majstrovský zápas na dedine, kde žijú prevažne občania maďarskej národnosti (alebo ako povedal istá politik Slováci hovoriaci po maďarsky), keď sa k nim reproduktorom oficiálne celý ceremoniál odvysielala v maďarčine,

ktorej nerozumejú ani slovo?! Ako sa majú v tomto zápase riadiť? Ako Slovák, úradník, si má plniť pracovné povinnosti v obciach, či mestách južného Slovenska, keď nie je vždy ochota hovoriť s ním v úradnej reči, čiže po slovensky? Napokon, tieto veci sú dostatočne známe avšak neradi sa pertraktujú, pretože pravda i tu oči kole. Jedno je však isté. Vedie to k totálnemu odlúčeniu týchto dvoch komunít. A to treba zdôrazniť bez emócií. To práve narúša doterajšie vzťahy najmä na tomto zmiešanom území. Či zámerne, ktovie...? To je už otázka položená ľuďom, najmä politikom, ktorí o takýchto veciach rozhodujú. Majú na to mandát i svedomie. Politika je však, ako sa hovorí vulgárne, no pravdivo, špinavá vec. Preto by sme mali byť v týchto veciach opatrnejší a prezieravejší. V záujme dobrého spolunažívania. Všetko je to v rukách vlády a lojalite občanov iných národností k štátu, k Slovensku.

Dr. Karol Kúttny

Humoreska

Neprijemné hryzenie

Odvtedy, čo som sa zaregistroval ako podnikateľ a neplatím dane, pociťujem večer čo večer, keď idem spať, akési hryzenie. Čo to len môže byť?

A tak sa pokúšam prísť na to vylučovacou metódou. Pes to nie je! Pes je predsa ako kniha, najväčší priateľ človeka. A napokon, kde by sa aj vzal, hoci dnes žijeme život pod psa. Pri takých vysokých poplatkoch, ako nám dala do vienka naša vláda, vlastne Brigita, by som si radšej kúpil alarm alebo prinajmenšom štekal sám. Doteraz sa v tom najviac (myslím na štekanie) osvedčila manželka, a tak v týchto otázkach mám jasnejšie. Čo ma to teda hryzie?

Preboha, že by to bolo to malé cirkusové zvieratko? Bliha. Nie, ani nápad! Veď čistota je u mňa minimálne pol života a okrem zmetáka si dám vždy zo dve-tri metličky, nuž čože, veď aj alkohol je metla ľudstva. Pritom, čo sa týka tej čistoty, úspešne periem aj špinavé peniaze.

Ďalšie, čo mi prišlo na um v rámci mojich obáv, či to nie je zub času. No vzápätí som si uvedomil, že ten sa prejavuje celkom odlišne v porovnaní s mojimi pocitmi. Človek ošedivie, v lepšom prípade opešivie tak, že mu nemožno ani vlas na hlave skriviť. Ako Mikloškovi. Prípadne mu pribudne vrások na čele, ako členom našej vlády, ktorá nevie kam z konopí. To však nie je môj prípad, hoci pomaly nemám ani na to obligátne pivo a cigarety. Pritom toto hryzenie nie je podobné ani hryzeniu hmyzu, napríklad priadky morušovej, keď si pochutnáva, ako bezdomovec na zvyškoch jedla, na malinovom liste. Je to taký neopísateľný pocit, bez chruckania, mľaskania, ako keď človek robí niečo proti svojej vôli. Napríklad pocit, ako pred vlnajšími parlamentnými voľbami. Nielen proti svojej vôli, ale i presvedčeniu... prípadne egoisticky iba vo svoj prospech. Lenže, kto už dnes koná inak? Najmä ak nie je ešte všetko privatizované...

Čo to len môže byť - dumám ďalej. Čo takto svojvoľne nahľadáva môj pokoj a moje, i keď chatrné zdravie? Už mi nepomáha ako kedysi, za totality, keď som si mohol dať častejšie aj pohárik dobrého družstevného vína, prípadne dobrej slivovici, na ktorú nebolo veruže treba certifikát.

Aha, už to mám! Ja hlupák. Už mi to nemyslí ako niektorým politikom vo vláde, či v parlamente. Veď je to -svedomie! Práve to, čo mnohým z nich chýba. A čo teraz? Budem musieť asi navštíviť lekára, hoci naše zdravotníctvo je možno

viac choré ako ja. Ake akého? Obvodného? Ten mi tak, pre úsporné opatrenia, predpíše nanajvyš acylpyrín. A budem sa počas nočnej mory potiť ešte viac ako doteraz. Už to mám. Pôjdem k špecialistovi, hoci budem musieť za posledné úspory zo sociálnej podpory dať lekárovi úplatok, vlastne všimné. Lenže, k akému? K psychiatrovi? Nie, tam posielajú niekoho iného z vlády. K chirurgovi? Nie, predsa nemám zlomené srdce. Pôjdem k dentistovi. Aby ma svedomie nehrýzlo, dám mu vyhotoviť umelý chrup. A basta. *Milan Kupecký*

Dobré rady gazdinkám

- Ak vám zelenina zvädla, namočte ju do studenej vody a pridajte niekoľko kvapiek octu. Zelenú petržlenovú vňať si zasa uchovajte tak, že ju nadrobno posekáte, vložíte do pohára a premiešate so soľou v pomere 1:4
- **Ak potrebujete naliať horúcu tekutinu do pohárov, položte ich na mokrú utierku.**
- Mäso ochránime pred muchami, keď ho obložíme vrstvou cibule.
- **Ak dáme párky na 15 až 20 minút do horúcej vody a necháme ich odstáť, zatiaľ ich nevaríme tak nám neprasknú.**